

Dyrenes

FORSVARER

Utgis av Dyrebeskyttelsen Norge. Kr 59,- Nr. 3/2021

ID-merking skal forhindre hundesmugling

Hektisk sommer

Dyrebeskyttelsen Norge Bodø fyller 10 år

FOKUS

Hjemløshet

Innhold

Alvorlige tannproblemer er en gjenganger hos hjemløse katter.

Border collien er en av de mest populære hunderasene, men passer den for alle?

Les om hvordan man kan skape et flott uteområde for kaninene dine.

8 Fokus:

HJEMLØSHET

Det er og forblir en utfordring å få det offentlige til å ta ansvar for hjemløse dyr. Nå viser imidlertid en rapport innad i Mattilsynet at mange ønsker mer fokus på kampen mot hjemløshet.

12

KANINENS UTEOMRÅDE

Se våre tips til hvordan du kan sikre et bra uteområde for kaninene.

15

HEKTISK SOMMER

Dyrebeskyttelsen Norge ser med bekymring på det store antallet kaniner som blir dumpet og trenger hjelp.

16

ID-MERKING SKAL FORHINDRE HUNDESMUGLING

EU ønsker å innføre universell ID-merking for å forhindre hundesmugling

17

ER BORDER COLLIE FOR HVERMANNSEN?

Vi har snakket med hundeeier Frida om hvordan det å leve med to aktive border collier.

22

KRONIKK: ER DETTE FORVALTERANSVAR, BOLLESTAD?

Sigmund Hernes etterlyser mer ansvar fra landbruksministeren etter gjentatte skandaler i griseindustrien.

24

DYREBEKYTTTELSEN NORGE BODØ Fyller 10 år

Vår lokalavdeling i nord fyller i år 10 år. Bli bedre kjent med lokalavdelingen vår og deres arbeid.

FOKUS HJEMLØSHET S. 8-10

Alltid

4 **NYHETER** Små og store dyrevernsnyheter

14 **STØTT ARBEIDET VÅRT!**
Gjennom å handle i vår nettbutikk.

20 **MAT** Forsøk vegetarisk mat!

27 **KONTAKTINFORMASJON**
Oversikt over våre lokalavdelinger

FÅ INSPIRASJON
til spennende mat!

Dyrebeskyttelsen Norge

UTGITT AV
Dyrebeskyttelsen Norge
Øvre gate 7, 0551 Oslo
Tlf: 23 13 92 50 Fax: 23 13 92 51
E-post: post@dyrebeskyttelsen.no
Internett: www.dyrebeskyttelsen.no
Bankgiro: 1644.18.48351
Organisasjonsnummer: 971277475

Ansvarlig utgiver: Dyrebeskyttelsen Norges styre
Utkommer 4 ganger årlig

Forsidefoto: Camilla Hattrem
Redaktør: Annette Bjørndalen Søreide
Medredaktør: Birgitte Fineid
Design: Merkur Grafisk AS
Trykk: Merkur Grafisk AS

MERK
Innholdet i artikler kan avvike fra Dyrebeskyttelsen Norges syn og står for forfatterens egen regning.

Innsendt materiell vil bli vurdert redaksjonelt, og kan bli språkvasket og forkortet om nødvendig.

TESTAMENTERING
Vi tilbyr gratis hjelp til oppsett av testamenter som tilgodeser Dyrebeskyttelsen Norge eller en av våre lokalavdelinger. Kontakt sekretariatet for videreformidling eller mer informasjon.

De foreninger som tidligere het henholdsvis Dyrenes Beskyttelse, Norges Dyrebeskyttelsesforbund og

Foreningen til dyrenes beskyttelse er nå innlemmet i Dyrebeskyttelsen Norge.

For å unngå misforståelser, er det viktig at den som ønsker å tilgode Dyrebeskyttelsen Norge bruker korrekt navn og adresse som er: Dyrebeskyttelsen Norge, Øvre gate 7, 0551 Oslo. Det er også mulig å tilgode den enkelte lokalavdeling direkte. Dyrebeskyttelsen Norge takker samtidig for donasjoner vi har mottatt – midler som vil bli brukt til aktivt dyrevernarbeid.

Hjelp oss å spre
respekten for dyr!

Gi bladet videre når du
har lest ferdig!

Leder

Åshild Roaldset, veterinær og daglig leder, Dyrebeskyttelsen Norge

Dyrepoliti og Mattilsyn, men ikke for katt?

PLUTSELIG VAR HØSTEN her med fargerike trær, regn og et kaldt drag i vinden. Naturen gjør seg klar til en ny vinter, piggsvinene skal gå i hi, haren får hvit vinterpels og trekkfuglene flyr til varmere land.

VÅRE VILLE DYR er tilpasset et liv i kulda. Det gjelder ikke for de mange hjemløse katter og kaniner i Norge. Mange av dem vil dø av sult og kulde når vinteren setter inn. Dette er dyr som er sviktet av sin eier og som bør komme i hus før vinteren setter inn for fullt.

MAN SKULLE TRO at både Mattilsynet og dyrepolitiet kom på banen når dyr lider, men det gjelder bare når dyrene har en eier. Dyrevelferdsloven fungerer i praksis ikke for dyr som ikke har en identifiserbar eier. Verken Mattilsynet, politiet eller kommunene gjør noe med hjemløse dyr, selv ikke når vi kan dokumentere at dyrene lever med store lidelser, skader og sykdom.

TIL SYVENDE OG sist er det politikerne våre som må bestemme hvem som skal ta ansvar for hjemløse dyr. Obligatorisk ID-merking er en engangskostnad som dekkes av dyreeier og som dermed er gratis for storsamfunnet. Det er både uforståelig og framstår som dyrefientlig når politikere går imot obligatorisk ID-merking. Det er som om man ønsker å opprettholde et smutthull for at dyr skal kunne dumpes, smugles og avles ulovlig, uten at disse grove lovbruddene skal kunne straffefølges. Dessuten virker det som om man ikke ønsker å gi Mattilsynet og politiet nødvendige verktøy for å utføre sitt arbeid.

LA OSS HÅPE høstens valg og neste stortingsperiode vil gi bedre vilkår for dyrene!

HILSEN

Åshild Roaldset

Kanadagjess med unger.

ANMELDER KONGSBERG KOMMUNE

DYREBSKYTTELSEN NORGE OG vår lokalavdeling Dyrebeskyttelsen Norge Kongsberg har nå anmeldt Kongsberg kommune for å skyte kanadagjess i hekketiden.

Kongsberg kommune har nylig valgt å skyte ut kanadagjess fordi de gjør fra seg i byens grøntområder. Dyrebeskyttelsen Norge og Dyrebeskyttelsen Norge Kongsberg anmelder nå kommunen, da en slik form for bestandsregulering midt i hekketiden bryter med flere paragrafer i lovverket, deriblant dyrevelferdsloven, naturmangfoldloven, viltloven og viltforskriften.

Arrangerer to seminarer om vold mot dyr og vold i nære relasjoner

KRISESENTERSEKRETARIATET, FORSKERGRUPPE DYREVELFERD ved NMBU Veterinærhøgskolen og Dyrebeskyttelsen Norge arrangerer nå to seminarer om vold mot dyr og vold i nære relasjoner, gjennom prosjektet "Se sammenhengen". Seminarene vil avholdes 16. september i Sandnes og 23. september i Stjørdal og er gratis.

VISSTE DU?

DYREBSKYTTELSEN NORGE ER BÅDE PÅ FACEBOOK, INSTAGRAM OG TWITTER.

Samlet seg bak felles opprop mot fyrverkeri

HELE 40 ORGANISASJONER, dyreklinikker, politiske partier og andre ressurspersoner stilte seg bak felles opprop mot privat bruk av fyrverkeri, for å svare på Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap sin høring.

Høringssvaret ble sendt inn rett før sommerferien, og vi håper at Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap tar våre innspill om forbud til etterretning, for å verne om dyr, mennesker og miljø.

Har du ikke signert underskriftskampanjen mot fyrverkeri, kan du gjøre det inne på våre nettsider www.dyrebeskyttelsen.no/ underskriftskampanjer eller benytte deg av QR-koden i bildet over.

Se listen over de som stilte seg bak oppropet inne på www.dyrebeskyttelsen.no

STØTT DYRENE
ved å handle i vår nettbbutikk!

Stortinget er på dyrenes side

Mandag 7. juni vedtok Stortinget å endre ordlyden i avlsparagrafen (§ 25) i dyrevelferdsloven, som nå skal presisere at dyreholdere, oppdrettere, avlsorganisasjoner og raseklubber har et ansvar for at avl skal fremme robuste dyr med god funksjon og helse.

Dyrebeskyttelsen Norge er svært fornøyd med at arbeidet vårt mot uetisk avl nå begynner å bære frukter. Det er helt nødvendig å plassere ansvaret for avlen hos de involverte aktører, slik at vi får bukt med et system der aktørene legger skylden for uetisk avl på hverandre. Les hele saken inne på våre nettsider.

GROVT ANGREP PÅ SVANE I VOLDA

I SLUTTEN AV juli ble flere vitne til at en kvinne med hunder tok tak i en svane og prøvde å vri om nakken på denne i Volda. Flere vitner valgte å gripe inn, og fikk reddet svanen unna situasjonen, men ikke før fuglen ble skadet.

Dyrebeskyttelsen Norge har anmeldt hendelsen for grov vold mot dyr. Ifølge veterinær som har hatt ansvaret med å se etter svanen Svanhild, som er en lokal kjendis i Volda, skal hun ha kommet seg unna hendelsen og nå være i fin form.

Dette er en av mange saker denne sommeren om svaner som blir mishandlet.

Flere svaner har blitt utsatt for grov vold denne sommeren.

Testamentariske gaver

Visste du at om du ikke oppretter testament, er det arvelovens regler som gjelder? Har du ingen arvinger, vil arven dermed tilfalle staten. Dyrebeskyttelsen Norge er en del av initiativet Det Gode Testament. Ønsker du å gi en testamentarisk gave til Dyrebeskyttelsen Norge går beløpet til å bedre velferden til dyr.

Se hvordan du kan testamentere til din hjertesak på:

<https://detgodetestamentet.no>

Du kan også ringe oss på **23 13 92 50** for en uforpliktende samtale om arv.

Mira Soria Røvang

Verv/stilling:
Styreleder Dyrebeskyttelsen
Norge Oslo og Akershus (DOOA)

Hvem er du?

Jeg er en 28 år gammel jurist fra Oslo som bruker meste- parten av tiden min på dyr, herunder min shetland sheep- dog Nala, og mine to katter Corona og Melis.

Hvorfor ønsket du å være frivillig for Dyrebeskyttelsen Norge?

Jeg har alltid hatt en stor interesse for dyr gjennom opp- veksten, og har alltid vært opptatt av hvordan vi mennesker behandler dyr. Interessen min for å være frivillig i dyre- beskyttelsen startet på jusstudiet i Bergen. Jeg ønsket å prøve noe nytt, og siden jeg bodde alene slo ideen meg at jeg kunne prøve å være fosterhjem. Siden jeg er oppvokst med dyr, kjentes det tomt å bo helt alene plutselig. Jeg meldte meg dermed som fosterhjem og fikk tre kattunger bare etter et par dager. Det var først da jeg forsto hvor stor pågang det var av inntak av hjemløse dyr som trengte hjelp. Når jeg da skulle flytte tilbake til Oslo, så jeg på muligheter for å bidra mer enn å bare være fosterhjem, fordi jeg så behovet for frivillige på flere plan enn bare fosterhjemsdelen. Slik ble jeg en del av DOOA.

Hva går vervet ditt ut på ved Dyrebeskyttelsen Norge?

Hovedoppgaven min som styreleder er å sørge for at foreningen overholder vedtektene og retningslinjene, samt sørge for å organisere oppgaver i resten av styret for at vi skal ha en bærekraftig fremdrift. For meg er det også viktig å være et bindeledd mellom styret og resten av organisasjonen, slik at vi får et godt samarbeid i de ulike leddene.

Ditt håp for fremtiden?

Mitt håp for fremtiden er mange, men min største drøm er å se at det blir obligatorisk ID-merking av dyr (helst alle eide dyr, men ett steg av gangen) og obligatorisk kastrering av dyr som ikke skal brukes til avl. At domstolene bruker loven som den er tenkt slik at det blir høyere straffer for alvorlig dyremishandling, og således et styrket rettsvern er også et stort håp.

Krafttak mot piggråd

STATSFORVALTAREN I ROGALAND har inngått et samarbeid med bondelagene og kommunene i Rogaland om å bli kvitt gammel piggråd. Gjennom prosjektet «piggfrie gardsbruk 2021», vil bønder få tilskudd og rabatt på piggfrie gjerdeløsninger mot å rydde og fjerne gammel piggråd.

Oppføring av piggråd har vært forbudt siden 2010, men fortsatt er det mye piggråd som ligger slengt rundt om i norsk natur og utsetter dyr for fare. Dyrebeskyttelsen Norge oppfordrer flere kom- muner til å inngå slike samarbeidsprosjekter som i Rogaland.

Dyrebeskyttelsen Norge håper flere kommuner iverksetter prosjekter for å rydde gammel piggråd.

103.000

FØLGER DYREBESKYTTTELSEN NORGE PÅ FACEBOOK - LIK OSS DU OGSÅ!

www.facebook.com/dyrebeskyttelsen

REDDER RÅDYRKALVER MED DRONER

PÅ FÅ DAGER reddet bønder og jegere 30 rådyrkalver i Indre Østfold fra å bli drept av slåmaskiner, ved å benytte seg av droneteknologi, ifølge Dronemagasinet. Dronen lokaliserer rådyrkalvene ved bruk av termisk kamera, slik at rådyrene kan flyttes før bonden skal slå gresset om morgenen.

Dyrebeskyttelsen Norge synes det er svært positivt at bransjen finner løsninger for å forhindre at rådyrene blir drept under slått, og oppfordrer flere bønder til å benytte seg av slike løsninger som dette. Det anslås at 4000 rådyrkalver dør som følge av slåmaskiner hvert år. Dette er både en tragedie for rådyrene og for bøndene som opplever dette og får foret som skal brukes til å mate husdyrene sine ødelagt.

En droneoperatør med termisk kamera kan finne rådyrkje som gjemmer seg ute i gresset.

Eigersund Arbeiderparti løfter hjemløse dyr opp politisk

REPRESENTANT FOR EIGERSUND Arbeiderparti Siw Randi Tollefsen, ønsker å ta de hjemløse dyrenes velferd opp politisk.

Tollefsen, som selv har en adoptert katt fra en av Dyrebe- skyttelsen Norges lokalavdelinger, reagerer på ansvarsfra- skrivelsen fra det offentlige vedrørende kattekolonier og hjemløse dyr.

Dyrebeskyttelsen Norge synes det er svært positivt at Tollefsen ønsker å sette fokus på dyrevelferden for de hjemløse dyrene. Dyrebeskyttelsen Norge mener at blant annet innføring av obligatorisk ID-merking vil være en viktig bidragsyter til å forhindre dumping og vanskjøtsel av familiedyr.

ALVORLIG HUNDEPEST PÅVIST I ARENDAL

I SOMMER BLE det avdekket et funn av alvorlig hundepest (parvovirus) i Arendal. Funnet skal ha tilknytning til smuglede valper fra Romania.

Som følge av den store etterspørselen etter valper under korona- pandemien, har det vært en økning i tilfeller av smuglerhunder. Dyrebeskyttelsen Norge oppfordrer alle til å være kritiske til hvem man kjøper valp fra, for å unngå å bidra til den organiserte dyremishandlingen som kommer av smugling. Smugling av hun- der kan også føre til innførsel av farlige sykdommer til Norge, som rabies og hundepest

I Norge vil de fleste hunder som får oppfølging av veterinær være vaksinert mot parvovirus, men uvaksinerte og valper kan være utsatt for smitte om hundepesten skulle spre seg.

**FOKUS
HJEMLØSHET**

Offentlige utredninger, tomme ord og brannslukning

Alle hjemløse katter vil over tid lide. Kattekolonier har det som fellestrekk at individene sjelden/aldri er hos veterinær, samtidig som dyretettheten er høy. Realiteten er at disse kattene har svært dårlig dyrevelferd, og at dette er et utbredt problem i hele Norge.

TEKST AV: MARIANNE LUNDE, ORGANISASJONSRÅDGIVER I DYREBSKYTTELSEN NORGE

På tross av flere rapporter og prosjekter i regi av det offentlige, er det fremdeles ingen offentlige instanser som vedkjenner seg ansvaret for de hjemløse dyrene.

Rapporten «Eierløse/Forvilede katter»

Hjemløse og eierløse katter er et vedvarende problem som strekker seg langt tilbake i tid. I 1998 ble det oppnevnt en tverrfaglig

arbeidsgruppe av Statens dyrehelsetilsyn¹ etter anmodning det daværende Landbruksdepartementet. Arbeidsgruppen fikk i oppgave å utrede ulike sider ved forholdene rundt eierløse/forvilede katter. Rapporten ble fremlagt i 2001, og konkluderte med at forekomsten av eierløse/forvilede katter var *veldig utbredt* i Norge. Arbeidsgruppens tilråding overfor myndighetene var at *uten tvil* burde arbeides for et mer ansvarlig kattehold i Norge.

Arbeidsgruppen fant det også sentralt å innføre en lovfestet plikt til at eiere skal identifisere kattene sine. Arbeidsgruppens anbefaling var videre at det burde bevilges 10 millioner kroner årlig de neste fem årene til tiltak overfor eierløse/forvilede katter – inntil man har oppnådd et mer ansvarlig kattehold.

Denne rapporten kom ut for 20 år siden. Det har ikke vært noen form for planmessig oppfølging av rapporten fra departementets side. Siden det ikke har blitt igangsatt systematiske tiltak for å få bukt med denne problematikken, har vi fortsatt store problemer med hjemløshet, og ingen forbedring når det gjelder dyrevelferden hos disse dyrene.

Status hjemløse dyr

Tolv år etter rapporten til arbeidsgruppen oppnevnt av Statens dyrehelsetilsyn kom ut, produserte Dyrebeskyttelsen Norge en egen rapport om hjemløse dyr i 2013. Rapporten presenterte status for det frivillige arbeidet med hjemløse dyr i Norge. Rapporten viste

ALVORLIGE TANNPROBLEMER er vanlig blant hjemløse katter. Dette fører til dårlig dyrevelferd og utfordring med å få i seg nok næring.

FOTO: PRESTILTILSTENNINGEN/FOA

FOTO: HANSEN/STILSTENNINGEN/FOA

VÅR LOKALAVDELING i Bodø har jobbet med en katterkoloni på Røst over lengre tid. Kattene i kolonien er svært preget av sykdom, skader og underernæring.

KATTEN Tove-Michelle ble reddet inn av vår lokalavdeling i Tromsø. Bildet er tatt ved inntak.

at organisasjonen i 2012 tok in 4021 hjemløse dyr og brukte 9,7 millioner kroner på dette arbeidet. Rapporten fastslo at dette var en økning fra tidligere.

Dyrebeskyttelsen Norge sine lokalavdelinger hjelper et økende antall dyr hvert år. I fjor tok organisasjonens lokalavdelinger inn over 7000 hjemløse dyr. Over 26 millioner kroner ble brukt på arbeidet med hjemløse dyr dette året. Hvert år rapporterer lokalavdelingene om sprengt kapasitet på hjelpe-sentrene og hos fosterhjem. Samtidig er det ingen offentlige instanser som vedkjenner seg eierskap over problemet.

Mattilsynet – prosjekt Telemarkskatten

I Mattilsynets eget risikonotat 2016-2017 står det: «Eierløse katter er også en stor gruppe dyr der risikoen for dårlig dyrevelferd er stor». Mattilsynet tok derfor initiativ til et pilot-prosjekt i deres region Øst, lokalt avgrenset i avdeling Telemark. Prosjektet ble primært gjennomført i perioden 2016-2018, men prosjektgruppen vurderte det som formålstjenlig å forlenge perioden frem til utgangen av 2019.

Mattilsynet strever med å avslutte store kattesaker på en varig måte, fordi man erfaringsmessig ikke kommer i mål med vedtak alene. Med utgangspunkt i at hjemløse katter er et komplekst problem, ønsket prosjektet å prøve ut hvordan ulike aktører kan bidra til effektive og gode løsninger for store kattehold og i frittlevende katterkolonier.

Prosjektgruppen hadde blant annet som mål å etablere gode og effektive rutiner i kattesaker hos Mattilsynet, samt skape klarhet i hvor publikum skal henvende seg for å få hjelp i slike saker. Prosjektet ønsket også å forebygge hjemløshet gjennom kastrering og ID-merking, og sørge for at syke, og skadde og forvillede katter får hjelp. Prosjektet skulle også skissere en tydelig rolleavklaring og samarbeid mellom dyrevernerorganisasjoner, kommunene og Mattilsynet.

Prosjekt Telemarkskatten konkluderte med at obligatorisk-ID merking vil være et tydelig signal til samfunnet, i tillegg til å tydeliggjøre kattereiers ansvar. Obligatorisk ID-merking vil sannsynligvis også minke antall «katter i omløp» slik at presset på dyrevernorganisasjoner blir mindre. I tillegg vil det også gi Mattilsynet hjemmel til å gripe inn i kattehold med fri formering på et tidligere tidspunkt. Dette vil spare Mattilsynet for bruk av ressurser da ressursbruken øker med antall katter som skal håndteres. Mattilsynet Region Øst har derfor bedt deres hovedkontor om å både revidere regelverket slik at katteholders ansvar tydeliggjøres med blant annet ID-merking og formeringskontroll, i tillegg til å se på muligheten for et nasjonalt samarbeid med frivillige dyrevernorganisasjoner.

Prinsippavklaring

I juli 2021 sendte Dyrebeskyttelsen Norge brev til Landbruks- og matdepartementet, der vi ønsker en prinsipiell avklaring og ansvarsfordeling i møte med kolonier av katter. På tross av at alle har varslingsplikt når dyr lider, synes ikke dette i praksis å gjelde for dyr i kolonier. Det ser ut til at verken politiet, Mattilsynet eller kommunene anser velferden til disse dyrene som sitt ansvar. Det er vanskelig å forstå hvordan hjelpeplikten og varslingsplikten skal være til nytte for dyrene så lenge det ikke har noen effekt å varsle, fordi ingen offentlige instanser vil hjelpe.

Det trengs en rolleavklaring og bedre samhandling for å få bukt med hjemløse dyr. Problemområdene er i stor grad relatert til landbruket, avfallsanlegg, dyresamlere, kommunale boliger for personer med assistanse fra kommunen, fiskerianlegg og hyttefelt.

Dyrebeskyttelsen Norge har derfor bedt Landbruks- og matdepartementet om at det blir utarbeidet en rolleavklaring mellom Mattilsynet, kommunene, de aktuelle

næringsaktørene og politiet for å få avklart hvem som har ansvar for at dyrevelferdsloven følges i hvert av de overnevnte tilfellene, i tillegg til en redegjørelse for hvordan denne rolleavklaringen skal fungere i praksis. Dyrebeskyttelsen Norge venter fremdeles på svar fra departementet.

Obligatorisk ID-merking og et aktivt tilsyn

Dyrebeskyttelsen Norges lokalavdelinger vil gjerne hjelpe alle dyr, men det bør gjøres i samarbeid med offentlige instanser. I enkelte områder har dyrevelferdsorganisasjoner et godt samarbeid med Mattilsynet, og i noen kommuner bevilges det penger til dyrevelferdsorganisasjoner. Hvordan dyrevelferds-saker håndteres, avhenger av hvor i landet man befinner seg. Slike kan vi ikke ha det. Dyrevelferdsloven må beskytte dyrene uavhengig av geografi.

I dag ligger ansvaret for dyrehold under Landbruks- og matdepartementet, og tilsynet føres av Mattilsynet. På tross av dette ansvaret, har ikke Mattilsynet budsjettmidler til å håndtere hjemløshet. Mattilsynets forvaltningspraksis retter seg hovedsakelig mot eiere, ved å fatte vedtak i dårlige dyrehold. Hjemløshet havner derfor utenfor Mattilsynets arbeidsområde.

Arbeidet med hjemløse dyr foretas derfor fremdeles av frivillige organisasjoner. Frivillige driver i stor grad med brannslukning, mens det offentlige fremdeles kvier seg for å vedta obligatorisk ID-merking og ta eierskap over problemet. Vi trenger politisk aksept for at hjemløshet hos katt er et stort og omfattende dyrevelferdsproblem som må løses. ■

KILDER:

¹ Statens dyrehelsetilsyn var forvaltningsorgan for det offentliges arbeid med blant annet dyreverner fra 1996 til 2003. Statens dyrehelsetilsyn opphørte i 2004 da alle funksjonene ble overtatt av Mattilsynet.

Mange barn og ungdommer går rundt med en aktiv dyreverner inne i seg, og lurar på hvordan de kan hjelpe dyr. Som innmeldingsgave i vår juniorklubb får du en egen håndbok hvor du kan lese mer om hva DU kan gjøre!

Du kan bli en aktiv DYREVERNER!

Som medlem i Dyrebeskyttelsen Norges juniorklubb mottar man Dyrenes Verden 4 ganger i året. Medlemskapet koster 200 kroner per år. Ved å skanne QR-koden med mobilen, kommer du til vårt innmeldingsskjema på nett.

Skal du endre adresse kan du sende en e-post til medlem@dyrebeskyttelsen.no

La kaninen få være utendørs

Kaniner elsker å løpe, hoppe og utforske omgivelsene rundt seg. Les kaninenes tips under for hvordan du kan lage et kaninvennlig utendørsområde.

Kaniner er vare på temperaturforandringer. Har du en kanin som er vant med å være innendørs, må den venne seg til utetemperaturen over tid. Det samme gjelder for kaniner som er mye ute og som skal vennes til å være innendørs. Kaniner som skal være ute når det er kaldt må ha tilgang til et varmt og lunt tilholdssted.

På www.kaninboka.no finner du mye nyttig informasjon om kanin.

Vår kaningård må være tørr og beskytte oss fra vær og vind

Vår kaningård er sikret mot rovdyr og annet som kan skade oss! Husk å vi lett graver oss under gjerder, så du må sikre at vi ikke kan grave oss ut av luftgården vår.

Vi spiser masse høy og gress. Hvis du putter dette i en trådkurv litt over bakkenivå, holder det maten vår ren.

Vi trenger rent vann i ren skål. Bytt vannet vårt hver morgen og kveld og sjekk iblant om vi har nok. Vi foretrekker å drikke fra skål fremfor vannflaske.

Vi ønsker å være trygge. Siden vi er byttedyr, elsker vi å ha et sted å gjemme oss, men også ting vi kan hoppe opp på for å følge med på hva som skjer rundt oss.

Vi trenger å ha tilgang til skygge på solfylte dager

Vi elsker å få en håndfull med grønne blader hver dag – blant annet er kål, grønnkål eller litt løvetann kjempegodt!

Vi trenger en kaninvenn, men vi trenger også deg! Vær så snill og bruk tid sammen med oss slik at du kan være sikker på at vi har det vi trenger og er friske og glade.

Vi trenger nok plass til å kunne løpe rundt og vi trenger ting å gjøre! Vi trenger mye mosjon og underholdning i vår kaningård. Tuneller, pappesker og kaninvennlige leker er veldig populære.

Vi elsker å grave! En liten sandkasse eller lignende med barnevennlig sand eller jord er kjempestas

Butikken

Kjøp produkter i vår butikk og støtt vårt arbeid samtidig!

www.dyrebeskyttelsen.no

299,-

UNISEX T-SKJORTE KASTRER KATTEN DIN

Forhindre hjemløshet ved å oppfordre til kastrering av katt med denne morsomme t-skjorten. Kommer i str. XS – 3XL. Velg mellom svart eller lysegrå t-skjorte.

399,-

HETTEJAKKE BARN «DYREDETEKTIVENE»

Hettejakke for barn med potetrykk i front og Dyredetektivenes logo på ryggen. Jakken er i myk bomull og laget med slitesterkt stoff. Hettejakken kommer i fargene grå og turkis. Kommer i størrelsene: 5-6 år, 7-8 år, 9-11 år og 12-13 år.

175,-

GYMBAG

Gråblå gymbag med Dyrebeskyttelsen Norges logo. Denne passer perfekt til store og små, og kommer med bærestropper som gjør den behagelig å bære. Bagen er laget av økologisk bomull.

Du kan betale med
v:pps
i vår nettbutikk

149,-

PANNEBÅND TIL VOKSEN MED LOGO

Mykt pannebånd med Dyrebeskyttelsen Norges logo. Velg mellom fargene mørkeblå eller grågrønn. Besøk nettbutikken for å se pannebånd til barn.

549,-

BAG

Smart reisebag i høy kvalitet med Dyrebeskyttelsen Norge logo. Bagen passer perfekt til helgeturer, korte reiser eller som treningsbag. Den har 3 innelommer i netting, en toppplomme til verdisaker og avtakbare stropper. Bagen kommer i svart farge med hvit logo. Bagen rommer 50 liter og måler H=27,5 cm, L=55 cm, D=30 cm.

80,-

NØDHJELPSKORT OG NØKKELRING

Nødhjelpskort og nøkkelring for dyreeiere. Praktisk hvis man er dyreeier og skulle bli akutt syk, for å varsle om at man har dyr hjemme. På kortet kan man fylle ut informasjon om hva slags dyr man har, og hvem man skal kontakte om noe skjer med deg. Kortet oppbevares i lommeboken. Pakken inneholder også en smart nøkkelring med teksten: «Jeg har dyr som er alene hjemme».

Se våre nettsider www.dyrebeskyttelsen.no for flere produkter og bestilling.

Hektisk sommer

Sommeren 2021 har vært preget av svært mange dumpingsaker og stor pågang. Mange av Dyrebeskyttelsen Norges 27 lokalavdelinger kan melde om nye rekordtall, og det er spesielt kaniner som har blitt funnet i hopetall denne sommeren.

TEKST: ANNETTE BJØRNDALEN SØREIDE, DYREBSKYTTELSEN NORGE

Det har vært et håp om at det ville bli færre dumpingsaker som følge av nedstengning og lavere reisevirksomhet det siste året, men tallene hittil i år vitner om at det blir et nytt rekordår for antall familiedyr som får hjelp av Dyrebeskyttelsen Norges lokalavdelinger.

Roper varsko

Flere av våre lokalavdelinger har i løpet av sommeren ropt varsko over den store mengden dyr i nød. Dyrebeskyttelsen Norge Lofoten og Vesterålen har tatt inn over 100 dyr så langt i år, og har sett seg nødt til å innføre inntaksstopp inntil de får flere fosterhjem. Lokalavdelingene Nord-Jæren og Bergen og Hordaland har være ute med en bønn til både politikere og publikum om å bedre verne om dyrenes velferd etter et år preget av kattedolonier.

Flere av våre lokalavdelinger har imidlertid også meldt om store mengder kaniner som har blitt funnet dumpet og vanskjøtt. Kaninen er det tredje mest populære familiedyret i Norge, og organisasjonen ser med bekymring på den stadig økende andelen kaniner som blir hensatt i hjelpeløs tilstand utendørs av sine eiere.

Status over hjemløse dyr for 2020, viste at 480 kaniner fikk hjelp av våre lokalavdelinger. Det er en oppgang på nærmere 70 prosent fra 2019 (285 kaniner). Våre lokalavdelinger Telemark, Nord-Jæren og Mandal er tre av flere lokalavdelinger som har gått ut i sosiale medier og media for å rette søkelys på den tragiske økningen i antall kaniner som trenger vår hjelp.

Svært mange som venter på et hjem

Ifølge en opptelling blant lokalavdelingene mot slutten av august, via vårt system Animal Shelter Manager, er det nærmere 2750 hjemløse dyr på hjelpesentre og i fosterhjem som venter på et nytt hjem, flerparten katter, men også svært mange kaniner.

Opptellingen ble gjort i forbindelse med den internasjonale dagen for hjemløse dyr, som ble markert lørdag 21. august. Dagen retter søkelys på hjemløse dyr og hvordan man kan forhindre hjemløshet gjennom blant annet kastrering og ID-merking. ■

MANGE kaniner ble funnet dumpet i skogen og reddet inn av Dyrebeskyttelsen Norge Telemark. Kaninene på bildet var noen av de heldige som ble reddet i tide.

Dyrebeskyttelsen Norge Nord-Jæren
27. juli kl 16:53
Vi søker fosterhjem til kanin
Vi opplever en kjempe økning på kaninfronten dette året, og har til nå i år tatt inn 45 kaniner, mot 24 i hele 2020. Dette er en økning på nesten 100% og vi er bare rett over halvveis i 2021
Hvert år ser vi oss nødt til å sette inntaksstopp på kanin kun på grunn av plass manglet, og ofte blir inntaksstoppene varende i flere måneder fordi vi sjeldent får nye fosterhjem som melder seg. Dette synes vi er så trist da vi stadig får ma... See more

ID-merking skal forhindre hundesmugling

EUs plattform for dyrevelferd har sett på hvordan et felles system kan forhindre juks med ID-merking og hvordan alle EU/EØS-land skal ha tilgang til informasjon på alle registrerte hunder. Dette er gode nyheter, både for hunder og hundekjøpere.

TEKST: BIRGITTE FINEID, DYREBESKYTTELSEN NORGE

Dyrebeskyttelsen Norge synes forslaget om felles identifisering og registrering av hunder i EU er veldig positivt. De siste årene har det vært en stor andel smuglerhunder og hunder med falske papirer som har kommet til Norge. Dårlig velferd, sykdom og risiko for avlaving er noe av det disse hundene utsettes for.

Dagens system gjør det mulig å jukse

Slik det er i dag, er det få felles regler når det gjelder bruk av ID-chip og avleser innenfor EU. Dette har medført at det har blitt utviklet helt ulike identifiseringssystemer og nesten ingen av disse systemene kan garantere at dyrene får en unik ID. På den måten kan dyr få falsk ID eller flere dyr kan

få samme ID. I tillegg er det nesten ingen av identifiseringssystemene som krever at dyrets passnummer knyttes opp mot ID-nummeret.

Andre utfordringer er blant annet at pass ikke utstedes rutinemessig når dyret ID-merkes og at det er ulike regler for hvem som kan kjøpe og sette ID-chip i de forskjellige landene. Dette gjør det relativt enkelt å jukse med ID-chip, pass og andre papirer.

Behov for bedre verktøy

Prosjektgruppens forslag til endringer er nå på høring blant medlemslandene. Her foreslås det blant annet en standardisering for koding av ID-chip og avleser (transponder), at alle hunder må identifiseres og registreres innen en gitt tidsramme og at det skal ut-

føres av veterinær eller annen kvalifisert person.

I tillegg foreslås det at det unike ID-nummeret blir koblet sammen med et unikt passnummer, samt at alle land har tilgang til databaser med denne informasjonen.

Stor nytteverdi

I tillegg til å forhindre ulovlig handel over landegrensene, vil disse endringene også være viktige på flere andre områder. Ved å for eksempel registrere dyrs eierhistorikk, vil det kunne være et godt hjelpemiddel for tilsynsmyndighetene ved behov.

Dyrebeskyttelsen Norge mener forslaget også bør gjelde andre familiedyr enn hund. På den måten kan blant annet ulike lovbrudd straffefølges i større grad. ■

© XRAY/SHUTTERSTOCK

Er border collie for hvermannnsen?

Hunden er kjent som menneskets beste venn og er et populært familiedyr. Dessverre er det en del hundeeiere som har fått en hund som ikke passer deres livsstil og kompetanse. Understimulerte hunder som blir stresset og frustrert er ikke uvanlig og mange hunder ender opp som omplasserte.

TEKST: BIRGITTE FINEID, DYREBESKYTTELSEN NORGE

Vi har tatt en prat med hundeeier Frida Gulbrandsen. Frida jobber deltid i Dyrebeskyttelsen Norge Oslo og Akershus, samtidig som hun studerer husdyrvitenskap ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU). Frida har alltid vært veldig glad i dyr og gjennom hele oppveksten drev hun med hest. I dag er det «hundedilla» som har overtatt og mesteparten av fritiden går med til hennes tre hunder.

Kan du presentere hundene dine?

Min eldste hund heter Whitney og er en border collie på åtte år. Hun er nok den snilleste hunden jeg vet om, og til border collie å være er hun en veldig enkel hund. Hun er veldig sosial og gjør hva som helst for å gjøre meg fornøyd! Whitney er en del av landslagstroppen i lydighet, og jeg håper at vi skal få muligheten til å delta på et internasjonalt mesterskap sammen før hun må pensjoneres som konkurransehund. Hun er også en god gjeterhund, og vi har nylig begynt å konkurrere litt i gjeting.

Aya er en seks år gammel welsh corgi cardigan, og hun var den første hunden jeg kjøpte. Vi begynte med konkurransedygighet ganske tidlig, men selv om hun synes det er moro å trene, har hun ikke motivasjon nok til å bli veldig god. Derfor slipper hun å konkurrere, men hun får være med på trening og har det fint som en maskot og hobbyhund.

Diva er en border collie på to år som jeg importerte fra Italia. Onkelen hennes er faktisk to ganger verdensmester i konkurransedygighet, og jeg har et mål om at Diva og jeg også skal konkurrere i VM en dag. Hun er en veldig selvstendig type og vil helst bare løpe hele tiden, men hun ser ut til å kunne bli en fin lydighetshund. Hennes favorittaktivitet er nok svømming, det kan hun gjøre i evigheter uten å se ut til å bli sliten i det hele tatt.

DIVA trives med fart og spenning.

© SHUTTERSTOCK

DIVA og Frida leker

Noen hundesporter

- Lydighet er en sport hvor hund og fører utfører faste, bestemte øvelser og alle hundene gjør de samme øvelsene. Bedømmelsen baserer seg på presisjon og hundens lyst til å jobbe sammen med fører.
- Rallylydighet er en sport med øvelser fra både lydighet, aglity og freestyle. Her går hund og fører en bane med skilt som viser hvilke øvelser som skal utføres.
- Agility er en fartsfylt og morsom sport. Føreren skal vise hunden veien gjennom en bane som blant annet består av hoppbinder, tunneler, slalåmpinner og balansebommer. Det skal gå fortest mulig uten at hunden gjør feil.
- Freestyle kan beskrives som et lydighetsprogram til musikk, der fører velger musikk og setter sammen programmet selv.
- Brukshundsport består av spor/rundering, feltsøk og brukslidighet. Sporten er basert på at hunden skal bruke den veldig gode luktesansen sin for å søke seg frem til blant annet gjenstander eller mennesker.

Felles for alle disse hundesportene er at det krever et godt samarbeid mellom hund og menneske, og det skal i tillegg være gøy for begge to.

WHITNEY er en god gjeterhund.

Ifølge Norsk Kennel Klub (NKK) har border collie vært Norges mest populære hunderase de siste 5 årene. Hva er dine tanker rundt det?

Border collien er en type hund som normalt trenger veldig mye mentale stimuli for å ha det bra. De er laget for å jobbe intensivt i timevis med å flytte og kontrollere sau, og det er svært sjeldent at en border collie vil være fornøyd med å «bare» være en familie-

hund som går turer. Border collien er lettlært og har nok blitt feilaktig markedsført som en lydlig hund. Den er en lettlært hund på godt og vondt, og lærer like fort uvaner som positive ting. En understimulert hund kan fort bli destruktiv, og det kan blant annet gå utover møbler. Gjeterinstinktet kan også raskt slå ut på andre ting enn sau, og det kan oppstå svært farlige situasjoner med

border collier som gjeter på biler, sykler eller lignende.

En border collie er ikke en hund for alle, den er laget for å jobbe hardt og må ha mulighet til det for å ha det bra. Det betyr ikke at den må gjete sau eller konkurrere i sport, men man er nødt til å være bevisst på hva slags behov hunden har. Det er nok mange som skaffer seg border collie og tror at den er «naturlig lydlig», og som dermed får seg en stor overraskelse hvis ikke behovene for arbeid blir dekket.

Du har to border collier selv. Hva brukes dine hunder til?

Hundene mine bruker jeg først og fremst til konkurranselydighet. Da lærer vi inn spesi- fikke øvelser som er i et lydighetsprogram, og vi konkurrerer for å få karakterer og tilbakemeldinger på hvordan vi ligger an. Jeg satser seriøst med mine hunder, og målet er å gå VM og Nordisk mesterskap for Norge. I tillegg til lydighet, driver vi med gjeting av sau. Det gjør vi først og fremst for å få litt avveksling fra lydigheten, men det er virkelig noe helt spesielt med å se en hund jobbe med det den er laget for å jobbe med. Jeg har ikke egen sau, men er så heldig å få trene på sauene på en gård i nærheten av der jeg bor. Hvis vi legger sammen både lydighetstrening og gjeting, trener vi normalt tre til fem dager i løpet av en uke.

AYA synes det er moro å trene.

I tillegg er jeg opptatt av at hundene mine skal være i god fysisk form, så de svømmer ofte (på vinteren får de svømme inne i basseng), noen ganger drar vi på sykkelstur, og vi går en del tur i skogen. Jeg prøver også å være flink til å gjøre styrke- øvelser med dem, men det går litt i perioder hvor mye det gjøres. Innimellom får de hviledager for å restituere, men det er sjeldent at vi er i ro en hel dag. Det blir som oftest ikke så mye tid til å spise middag med familien i hverdagen!

Fakta om Border Collie

- Stammer fra grensetraktene mellom Skottland og England, derav navnet border (grense) collie
- Har medfødt gjeterinstinkt, og kan sies å være verdens mest populære gjeterhund.
- Er ansett som en av de mest intelligente hunderasene, og den lærer like fort uvaner som gode vaner.
- Har stor arbeidslyst og arbeidskapasitet, og krever både mental stimuli og fysisk aktivitet

Hva slags livsstil bør du ha dersom du skal ha border collie?

Mange tror at man må gå milevis på tur eller sykle i timevis hver dag hvis man skal ha border collie, men det er absolutt ikke tilfellet! God fysisk mosjon er selvfølgelig viktig, men de trenger først og fremst å bruke hodet sitt for å bli slitne. Agility, lydighet, gå spor eller trene triks er aktiviteter som er ypperlig for en border collie. Man er altså ikke nødt til å være en ihuga friluftsentusiast for å ha den typen hund, men man er nødt til å bruke noen timer i uken på aktiviteter som er mentalt stimulerende. Border collie er en fantastisk allsidig hund og kan brukes til mye, men den må brukes, avslutter Frida. ■

KILDER:

<https://www.nrk.no/norge/dette-er-de-mest-populaere-hunderasene-i-fjor-1.15358987>
<https://www.nkk.no/raser/border-collie-article8160-815.html>
<https://dyrebar.no/raser/hund/border-collie/>
<https://www.agria.no/hund/artikkel/aktivering-og-trening/7-tips-pa-hundesporter/>
<https://www.nkk.no/lydighet-og-rallylydighet/category978.html>

HØSTLIGE TONER

Her i Norge har vi et godt utvalg av kortreist mat som rotgrønnsaker, sopp og bær. Nå som vi går mot kaldere tider, kommer her et utvalg av kosemat med sesongvarer du finner i butikken.

Bakt betesalat (2 porsjoner)

En bakt salat av rotgrønnsaker er både godt og næringsrikt. Denne salaten gjør seg både som lunsj, middag eller som siderett. Oppskriften er til 2 porsjoner, men kan fint fungere som en god middag for 1.

Du trenger:

- 1 rødbete
- 1 gulbete
- 1 polkabete
- 1 gulrot
- 2 ss hakket valnøtter
- 1 håndfull ruccolasalat
- ½ rødløk
- 1 ts balsamico
- 2 ss olivenolje
- 1 ts honning
- 2 ss saft av sitron
- 1 håndfull fetaost (eller vegansk alternativ)

1. Forvarm ovnen på over/undervarme på 200 grader. Kutt beter i passelige biter og strimle rødløken. Legg alle grønnsakene i en stekeform. Bland sammen olivenolje, honning, balsamico og sitron til en dressing.
2. Bland dressingene inn i grønnsakene og stek de i form i cirka 25-30 minutter til de har blitt møre. Rør i grønnsakene underveis for å fordele dressingene under steking.
3. Varm opp en stekepanne og rist valnøtter i et par minutter på høy varme.
4. Bland sammen ruccola, grønnsaker, valnøtter og litt fetaost på tallerken. Smak til med pepper og litt ekstra balsamico-dressing om ønskelig.

Serveres med brød for et mektigere måltid.

Jukse-stroganoff (3-4 porsjoner)

Kalde dager er perfekte for gryter. Biff Stroganoff er en av de mest berømte rettene fra Russland og har biffkjøtt som hovedingrediens. Denne utgaven ligner på originalen, men siden jeg har puttet i bønner og paprika fremfor kjøtt, kan vi likeså godt kalle den en jukse-stroganoff. Jeg serverer denne med ris, men potetstappe er også godt til.

Du trenger:

- 1 paprika
- 1 gul løk
- 200 g sjampinjong eller annen sopp
- 1 boks kidneybønner
- 1 boks creme fraiche (eller vegansk alternativ)
- 1 dl grønnsaksbuljong (1 terning i 1 dl vann)
- 2 ss tomatpure
- Ris til 3-4 porsjoner
- Olje til steking
- Pepper

1. Kok ris etter anvisning på pakken, eller lag potetstappe. Kok opp buljong i en dyp kasserolle.
2. Kutt løk, paprika og sopp og fres dette i en panne sammen med olje til løken er blank. Rør inn tomatpure og tilsett kidneybønner. Stek i 2 minutter til.
3. Hell grønnsakene over i kasserollen med buljongen, før du rører inn creme fraiche. La det småkoke på lav varme, og smak til med pepper.

Serveres med ris eller potetstappe.

Rørospudding (4 porsjoner)

Rørospudding er Norges versjon av den tradisjonelle panna cottaen og er laget av tjukkmelk. Rørospudding lages egentlig av tjukkmjølk fra Rørosmeieriet, men du kan fint lage denne versjonen med rømme eller et vegansk alternativ. Agar agar kan brukes som erstatning for gelatin, se oppskriften for de ulike fremgangsmåtene under. Du kan også toppe puddingen med bærcoulis eller annen topping, om du ikke har multer for hånden. Puddingen kan du fint lage kvelden i forveien, så sparer du tid på kjøkkenet om du får gjester.

Du trenger:

- 2,5 dl økologisk fløte eller vegansk alternativ
- 2,5 dl tjukkmjølk eller vegansk alternativ til rømme
- 3 plater gelatin eller 1/4 liten kopp med agar agar
- 1 vaniljestang
- 100 gram sukker

Til topping:

- 1 håndfull multer
- 1 ss sukker
- 4 ss karamellsaus

1. Løs opp gelatinplater i kaldt vann noen minutter og klem deretter ut vannet av gelatinen når denne har blitt «geleaktig». Hvis du bruker agar agar koker du opp 2 små kopper vann med ¼ liten kopp agar agar-flak til alt har løst seg opp. Avkjøl deretter til det er romtemperert, men pass på så det ikke blir for stivt.
2. Skrap ut vaniljefrøene med en skje og kok opp fløte, sukker og vaniljefrø i en kjele. Bland inn gelatin eller agar agar i den varme fløteblandingen og avkjøl til romtemperatur. Når blandingen er avkjølt, rør du inn tjukkmjølken før du heller alt over i serveringsskåler eller i en dessertform.
3. Rørospuddingen settes til avkjøling i kjøleskap i minimum 1 time eller over natten om du ønsker det.
4. Rør sammen multer og sukker til rørte bær før servering.

Server rørospudding med rørte multer og en «dæsj» med karamellsaus på toppen.

Er dette forvalteransvar, Bollestad?

Det holder ikke at landbruksminister Olaug Bollestad blir «irritert» over mishandling av gris. Hun burde gitt uttrykk for hellig vrede.

Etter NRKs avsløring av mishandling av gris, har det vært interessant å følge de sentrale aktørenes reaksjoner. De klaget først over aktivistenes innbrudd - den som ga oss kunnskapen - og ville straffefølge budbringerne.

Men, nå tipper jeg at de har skjønt, at hvis utvekslene består, og de ikke tar affære, vil omsetningen av svin stanse opp. Så de har gjort en kuvending, og krever at Mattilsynet griper inn:

«Det er viktig for oss at det finnes en god kontrollmyndighet, som bidrar til å avdekke dårlig dyrevelferd i bransjen», sier nå styreleder i Nortura, Trine Hasvang Vaag.

Kanskje skulle de også fått med seg at mange er blitt beveget av den norske dokumentarfilmen om purka Gunda - som av anmelderne beskrives slik: «sanselig vakker og rørende dokumentar om dyras hverdagsliv» og med «poetiske kvaliteter».

La meg si det slik: Hvis hverdagen for norske griser ikke kan vises i barnehagen, har grisebøndene tapt.

Hvor er den hellige vrede?

Så til den politisk ansvarlige for miseren: Olaug Bollestad.

Som tidligere kirkeminister, la meg si til den nåværende landbruksminister: Det er reservert en spesiell plass i helvete for folk som mishandler dyr. Derfor holder det ikke at hun sier at hun ble «irritert» over det hun

så på skjermen. Hun burde gitt uttrykk for hellig vrede - ja, at hun bent frem var himla forbannet!

For saken er ikke ny, den er ikke enestående - og har vært hennes ansvar å følge med og rydde opp.

Helt lett har det ikke vært - men desto viktigere. For Mattilsynet har sviktet og demonstrert overbetalt inkompetanse. Administrerende direktør Ingunn Midttun Godal sier dette til NRK:

«På den ene siden skal vi bidra til at bonden tar bedre vare på dyra sine og sikre god dyrevelferd. På den andre siden, hvis vi bruker de strengeste virkemidlene, kan vi ta fra bonden livsgrunnlaget. Da er det viktig at vi er nøye og tålmodige nok til at han eller hun skal bli bedre.»

Det er et eklatant eksempel på det som kalles «regulatory capture» - at de som skal reguleres overstyrer tenkingen i kontrollorganene.

For skal vi si det samme når trailere med sommerdekk stanses på vinterføre? Skal de få kjøre videre, slik at de ikke fratras livsgrunnlaget? Eller narkotikalangere - skal vi ha tålmodighet nok til at de kan bli bedre?

Har Bollestad lest rapporten?

Alt dette stilles i grellere lys ved at Riksrevisjonen for to år siden anmerket om alvorlige brudd på dyrevelferdsloven, blant annet:

- Gjentatte alvorlige brudd er ikke blitt avdekket på grunn av sen oppfølging fra Mattilsynet.
  - Mattilsynet har ikke en tilstrekkelig opptrappende virkemiddelbruk for de alvorlige sakene med brudd på dyrevelferdsloven.
  - Det tar for lang tid for Mattilsynet å iverksette aktivitetsforbud for dyrehold med alvorlige brudd på dyrevelferdsloven.
- Har Bollestad ikke fått med seg den rapporten?

Skandale på skandale

Det er i så fall underlig, for etter dette fikk Mattilsynet ny direktør. Og da kom denne uttalelsen i en pressemelding: «Mattilsynet har et viktig samfunnsoppdrag med å sikre trygg mat og trygt drikkevann, og å fremme god plante- og dyrehelse og god dyrevelferd. Jeg er svært fornøyd med at Ingunn Midttun Godal har takket ja til dette viktige samfunnsoppdraget, sier landbruks- og matminister Olaug Bollestad i en uttalelse.»

Det hører med at Godal fikk jobben fordi den forrige direktøren, Harald Gjein, fratradte sin stilling etter en feilaktig tilsynsrapport fra Mattilsynet om en minkfarm i Rogaland i mai 2019.

Kort sagt - her har det vært skandale på skandale: om gris, om mink, om laks. Så det Bollestad ikke har tatt på alvor, er en gjenganger som mest minner om arvesynden.

Er dette forvalteransvar? Kanskje landbruksministeren skulle brukt mindre tid på

selvbiografien Snakk sant om livet - og mer tid på jobben: Å lese teksten for mishandlerne, og føre tilsyn med Mattilsynet. Eller må hun ha en ny Riksrevisjonsrapport?

For å bruke et ord som Bollestad skulle være kjent med: Dyremishandlingen har vært skammelig. Det har også den politiske oppfølgingen vært.

Og det har vært Bollestads ansvar å følge med og følge opp. Eller er det et eksempel på det KrF kaller «forvalteransvar»? ■

Dyrebeskyttelsen Norge Bodø fyller 10 år

18. august fylte vår lokalavdeling rundt år. Les mer om Dyrebeskyttelsen Norge Bodøs arbeid gjennom 10 år.

TEKST: VIBEKE HAKKEBO WENSELL, STYRELEDER DYREBSKYTTTELSEN NORGE BODØ. ALLE BILDER: DYREBSKYTTTELSEN NORGE BODØ

18. august 2011 ble vi «født» hos Brønnøysundregistrene. Den spede begynnelse var et faktum. Det var noen forsøk før denne datoen, men å etablere en seriøs frivillig aktør innen dyrevelferd er ikke enkelt.

Må sørge for egen drift

Som en del av Dyrebeskyttelsen Norge er det både forutsetninger og hjelp å få. Rammene for lokalavdelingene er satt i vedtekter, og med en felles etisk plattform. Lokalavdelingene er økonomisk selvstendige enheter og må sørge for sin egen drift. Ressurser i

form av fosterhjem og penger hadde all prioritert de første årene. Som helt fersk avdeling var det plutselig noen som hadde fokus på familiedyrs velferd i Bodø. En holdningsendring var i emning.

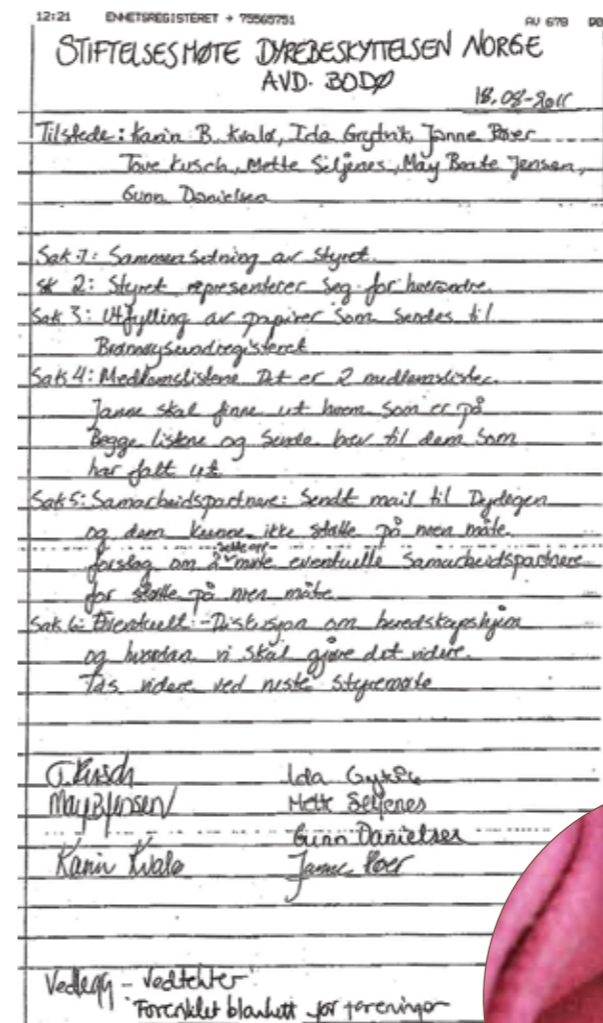
Eierløse katter har alltid vært de dyrene vi har brukt det meste av ressursene på. Men å bli eier av et stadig økende antall katter koster penger. De første årene var en vanskelig tid. Det krevde mye å både drive aktivt arbeid for dyrene, og å tjene inn penger til veterinærregningene. Flere ganger måtte det settes inntaksstopp for dyr og tiden måtte brukes på inntektsarbeid. I tillegg til hjem-

løse dyr, har vi tatt hånd om hunder fra valpefabrikker og dyr fra konkurssbo.

Suksess med loppemarked

Vårt etter hvert svært store og kjente loppemarked startet i det små. Knappe 10.000 kroner i inntekt, kjærkomne penger i aller høyeste grad. Vårt første loppemarked ble arrangert våren 2014 og hadde kanskje 100-150 besøkende. Etter hvert har loppemarkedet vokst til en av byens store familiedager.

4000-6000 mennesker er nå innom for å få seg «møbsbrømløse», jakte på loppeskatter

DOKUMENTET fra signeringen av lokalavdelingen i Bodø i 2011.

EN AV MANGE katter lokalavdelingen har reddet ut fra en koloni på Verøy.

ULRIK ÅGE er en av mange katter som har fått et bedre liv.

KATTUNGENE fra en koloni på Røst var svært medtatte da de ble reddet.

og slå av en prat med kjentfolk. Vi er ekstremt stolte av at vi klarer å gjennomføre et slik arrangement, og er ekstremt slitne to helger i året. Korona har imidlertid medført en ufrivillig (men litt velfortjent) pause. I 2019 hadde vi to loppemarked, brukte cirka 1600 dugnadstimer og beløpet ble seksssifret.

Setter søkelys på kattekolonier

Sakte, men sikkert har avdelingen vokst seg sterk. Vi har jobbet ekstremt systematisk med kattekolonier i tett samarbeid med Mattilsyn. Vi har anmeldt og fått en dom lokalt som har vært med å sette presedens for andre brudd på dyrevelferdsloven. Det er en tung kamp å ta, for enda er det slik at de fleste saker henlegges uten videre undersøkelser. Det er enda et stykke igjen for dyrenes rettsvern faktisk betyr noe.

Vi har gradvis blitt en ganske stor lokalavdeling og brukt mye tid på internt organisasjonsarbeid. Vi skal vite hva vi gjør, for selv om dyr er fokuset vårt, er vi vel så mye engasjert i ulike menneskelige skjebner. Integriteten skal ivaretas alle veier. Rutiner må etableres og øves på slik at vi oppfattes som en seriøs aktør. Dette tar sin tid å etablere når ingen får lønn for strevet, men vi har kommet oss langt!

Lyst til å gi en gave?

Benytt VIPPS 12695 og støtt vår lokalavdeling med valgfritt beløp eller knytt din grasrotandel til denne lokalavdelingen ved å søke på org. nummer 997 248 856 inne på Norsk-Tipping sine nettsider.

Arrangerte sommerklubb for barna

I dag utgjør vi cirka 100 stykker med styret, driftsgrupper, frivillige og fosterhjem. Vi har fått en stor hærskare av venner i Bodø og omegn som bidrar, enten som medlemmer og/eller hjelper oss med donasjoner. Grasrotandelen er til uvurderlig hjelp!

I 2021 har vi for første gang testet ut å arrangere Dyredetektivene (Dyrebeskyttelsen Norges barneklubb) helt på ordentlig.

Tilbudet var en nasjonal pilot som foregikk over seks søndager sommeren 2021. Barn mellom 6 og 10 år har møttes, laget fuglekasser, sett på insekter, lært litt om dyr, lært litt om Dyrebeskyttelsen Norge og hva som ligger i å være frivillig. Vi håper vi klarer å få dette inn som et fast arrangement i en eller annen form. Barn og unge er vår viktigste ressurs.

Mer enn bare hjelp til hjemløse dyr

Vi er en del av en nasjonal organisasjon. Det er ikke alle av våre fanesaker som er like populære. Vi har opplevd å miste medlemmer på bakgrunn av kampanjen «Ærlig talt», som tar for seg uetisk avl. Tap av sau på beite er også en sak som ikke alle er like enige i.

Vår oppgave på nasjonalt nivå er å belyse og skape bevissthet rundt forhold ikke alle er like klar over. Som lokalavdeling er vi avhengig av frivillige som vil kjempe for våre saker, og det er alltid plass til nye frivillige som kanskje ikke er så stor tilhenger av katt, men heller vil holde på med andre ting. Vi klapper oss selv på skuldra for god innsats disse 10 årene, og går videre til de neste 10, hvem vet hva de vil bringe? ■

STØTT

Dyrebeskyttelsen Norge

DYREBESKYTTELSEN NORGE

UTEN AT DET KOSTER

SOM SPILLER HOS NORSK TIPPING kan du selv velge hvilket lag eller forening som skal motta fem prosent av det beløpet du tipper for. Å velge seg en grasrotmottaker går ikke utover hverken innsats eller eventuell premie, men blir gitt av Norsk Tipping overskudd.

DYREBESKYTTELSEN NORGES LOKALAVDELINGER er helt avhengige av økonomisk støtte for å kunne hjelpe dyrene. Å registrere en av våre lokalavdelinger som grasrotmottaker er en enkel måte å bidra på. Har du et spillekort er det enkelt å gi støtte til dyrene som trenger det. Send en SMS, dette er gratis, med organisasjonsnummeret på avdelingen du vil støtte, til 2020 eller oppgi organisasjonsnummeret hos tippekommisjonæren som vil hjelpe deg.

NÅR DU HAR REGISTRERT hvilken lokalavdeling som skal få din andel vil fem prosent av alt du tipper for gå uavkortet til avdelingen du har valgt som mottaker. Dette er en glimrende anledning til et viktig bidrag til dyrevern – uten at det kjennes på lommeboka.

NORSK TIPPING GRASROTANDELEN

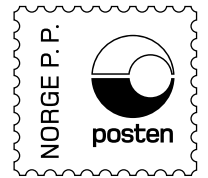

HER FINNER DU ORGANISASJONSNUMMERET TIL VÅRE LOKALAVDELINGER:

AVDELING	ORGANISASJONSNR.	AVDELING	ORGANISASJONSNR.	AVDELING	ORGANISASJONSNR.
Dyrebeskyttelsen Norge Bergen og Hordaland	988 712 698	Dyrebeskyttelsen Norge Haugaland	995 478 765	Dyrebeskyttelsen Norge Oslo og Akershus	983 549 438
Dyrebeskyttelsen Norge Bodø	997 248 856	Dyrebeskyttelsen Norge Hedmark	992 649 291	Dyrebeskyttelsen Norge Ringerike	993 312 622
Dyrebeskyttelsen Norge Drammen og omland	885 541 542	Dyrebeskyttelsen Norge Kongsberg	994 412 132	Dyrebeskyttelsen Norge Sogn og Fjordane	990 369 275
Dyrebeskyttelsen Norge Farsund	994 111 167	Dyrebeskyttelsen Norge Lillehammer og omegn	983 095 488	Dyrebeskyttelsen Norge Sør-Trøndelag	993 868 086
Dyrebeskyttelsen Norge Flekkefjord	999 304 923	Dyrebeskyttelsen Norge Lofoten og Vesterålen	918 617 183	Dyrebeskyttelsen Norge Telemark	995 500 639
Dyrebeskyttelsen Norge Fredrikstad og omegn	884 056 632	Dyrebeskyttelsen Norge Mandal	990 561 281	Dyrebeskyttelsen Norge Tromsø	985 227 209
Dyrebeskyttelsen Norge Finnmark	987 004 193	Dyrebeskyttelsen Norge Mo i Rana	994 943 189	Dyrebeskyttelsen Norge Vestfold	976 745 876
Dyrebeskyttelsen Norge Gjøvik/Toten	994 664 875	Dyrebeskyttelsen Norge Møre og Romsdal	990 446 792		
Dyrebeskyttelsen Norge Hadeland	894 064 072	Dyrebeskyttelsen Norge Nord-Jæren	912 677 761		
Dyrebeskyttelsen Norge Harstad	984 506 627	Dyrebeskyttelsen Norge Nord-Trøndelag	993 151 947		

Adresser

Telefon	Avdeling	Kontaktperson/adresse	Kontonummer	E-post/nettside
95 45 77 76	Bergen og Hordaland	Bekkjarvikveien 1, 5114 Tertnes	3624 67 97670	db.bergen.hordaland@gmail.com www.dbbh.no
40 09 11 29	Bodø	Vibeke Wensell Hakkebo Påls vei 2, 8008 Bodø	4509 29 48734	dyrebeskyttelsen.norge.bodo@gmail.com www.dyrebeskyttelsen-bodo.no
95 92 41 37	Drammen og omland	Aud Vogt Johansen Postboks 4109, 3005 Drammen	1638 07 45074	post@ddoo.no www.ddoo.no
23 13 92 50.	Farsund	Andreas Albrektsen Postboks 137, 4558 Vanse	3030 34 50153	dnfarsund@gmail.com www.dyrebeskyttelsenfarsund.no
23 13 92 50.	Flekkefjord	Postboks 186, 4402 Flekkefjord	3000 28 65579	flekkefjord@dyrebeskyttelsen.no www.dyrebeskyttelsenflekkefjord.no
23 13 92 50	Fredrikstad og omegn	Solgunn Øvereng Kirkeveien 39, 1664 Rolvsøy	0532 06 37769	info@frdb.no www.frdb.no
98 44 75 92	Finnmark	Katrine Larsen Postboks 2272, 9508 Alta	4901 13 79922	dbfinnmark@gmail.com www.dyrebeskyttelsennorgefinnmark.net
45 26 77 61	Gjøvik og Toten	Inger Malerstuven Holteveien 2, 2822 Bybrua	6173 05 40700	dyrebeskyttelsengt@gmail.com www.tovelafjell.no
61 32 32 00	Hadeland	Postboks 218, 2711 Gran	2020 32 27419	dnhadeland@gmail.com www.dnhadeland.no
90 97 67 20	Harstad	Rita Øien Nerbotnveien 1, 9407 Harstad	4730 05 82903	kontakt@dyrebeskyttelsen-harstad.no www.dyrebeskyttelsen-harstad.no
91 79 05 35	Haugaland	Postboks 212, 4299 Avaldsnes	3240 08 47052	dnhaugaland@gmail.com www.dnhaugaland.no
41 36 41 79	Hedmark	Vivian Nikolaisen Postboks 32, 2101 Skarnes	1822 09 05523	dnhedmark@gmail.com www.dnhedmark.no
47 24 32 71	Kongsberg	Steve Antonsen Postboks 836, 3606 Kongsberg	2291 17 56866	dyrebeskyttelsennorgekongsberg@gmail.com www.dbnk.no
93 84 86 39	Lillehammer og omegn	Postboks 15, 2601 Lillehammer	6188 05 28504	lillehammer@dyrebeskyttelsen.no www.db-lillehammer.no
48 42 85 85	Lofoten Vesterålen	Marita Johannessen Postboks 348, 8384 Andenes	4750 48 64533	dyrebeskyttelsen.love@gmail.com www.dyrebeskyttelsen-love.no
45 05 80 04	Mandal	Anne Lise Skoie Risøen Heslandsveien 324, 4517 Mandal	2801 08 67160	mandal@dyrebeskyttelsen.no www.dyrebeskyttelsenmandal.no
91 88 93 20	Mo i Rana	Mette Karina Jakobsen Stien 23, 8617 Dalsgrenda	0539 27 24879	dbmoirana@gmail.com
23 13 92 50.	Møre og Romsdal	Einerskaret 24, 6521 Frei	3910 30 55168	post@dbmr.no www.dbmr.no
23 13 92 50.	Nord-Jæren	Elise Sjøthun Halvorsen Øksnevarden 1, 4352 Kleppe	1503 41 20789	nord-jaeren@dyrebeskyttelsen.no www.dnnj.no
41 66 98 58	Nord-Trøndelag	Tone I. Lundsauaset Postboks 17, 7701 Steinkjer	4484 11 67411	db.nordtrondelag@gmail.com www.dnnt.no
23 13 45 45	Oslo og Akershus	Mosseveien 226, 1169 Oslo	7032 06 09745	post@dooa.no www.dooa.no
98 04 72 12	Ringerike	Heidi Halvorsen Vemeveien 141, 3534 Sokna	2280 66 07561	post@dyrebeskyttelsenringerike.no www.dyrebeskyttelsenringerike.no
95 22 52 75	Sør-Trøndelag	Anita Fossdal Pb. 1429 Leangen, 7444 Trondheim	4358 15 86109	sor-trondelag@dyrebeskyttelsen.no www.dnst.no
41 36 92 58	Sogn og Fjordane	Beate Green c/o Beate Green, Lånefjorden 29, 6994 Nessane	3720 14 98210	post@dyrebeskyttelsen-sfj.no www.dyrebeskyttelsen-sfj.no
35 54 55 55.	Telemark	Postboks 95 Sentrum, 3701 Skien	1506 41 76347	telemark@dyrebeskyttelsen.no
90 52 40 47	Tromsø	Therese Simonsen Rye Postboks 493, 9255 Tromsø	6420 05 49994	dyrebeskyttelsen.tromso@gmail.com www.dyrebeskyttelsen-tromso.no
33 07 08 00	Vestfold	Åshild Karlsen Pauliveien 190, 3185 Skoppum	2420 57 01458	post@dbvn.no www.dyrebeskyttelsen-norge-vestfold.no

Returadresse:
Dyrebeskyttelsen Norge
Øvre gate 7
0551 Oslo

Katten Kiwis redningsaksjon

Ved en Kiwi-butikk i tettstedet Brandbu, hadde mange lagt merke til en katt med kattunger som gjemte seg ved en byggeplass. Flere tok kontakt med vår lokalavdeling Dyrebeskyttelsen Norge Hadeland, da både kattemor og de små kattungene trengte hjelp.

ALLE BILDER DYREBSKYTTTELSEN NORGE/HADELAND

Det skulle vise seg å være vanskelig å komme til kattefamilien, fordi de gjemte seg inne i en stor haug med kvister og trær. Det var også viktig å hjelpe familien ut, før arbeiderne skulle jobbe i området.

Så en dag gikk mange frivillige fra vår lokalavdeling, organisasjonen Hjelp Pus Hadeland og en rørlegger sammen om en felles redningsaksjon. Som du kan se på bildene måtte det graves og brukes beskyttelsesutstyr, før de klarte å komme

frem til der den lille kattefamilien hadde gjemt seg.

Helt til slutt fikk de hjelp av en rørlegger som heter Erik, som kravlet inn i hulen og fikk tatt ut familien. Kattemor fikk navnet Kiwi, og hun var både tam og kosete. Vi tror derfor at hun har hatt et hjem en gang. Nå skal kattemor og de to kattungene hennes få kos og stell på hjelpesenteret til vår lokalavdeling i Hadeland, før de etter hvert kan få et nytt hjem. ■

Har du lyst til å adoptere et familiedyr?

Mange av våre lokalavdelinger har dyr som trenger et for-alltid-hjem. Ta kontakt med din nærmeste lokalavdeling inne på www.dyrebeskyttelsen.no/lokalavdelinger for å høre mer om hvilke dyr som trenger et nytt hjem.